

Matěj VAČKÁŘ, *Příběh Křemže ve 20. století*, České Budějovice 2021, 144 s. včetně příloh.

diplomová práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Posudek vedoucího diplomové práce

Předkládaná diplomová práce Matěje Vačkáře o rozsahu 144 stran textu včetně příloh se skládá ze sedmi kapitol, úvodu, závěru, seznamu použitých pramenů a literatury a příloh. Je autorovým druhým pokusem uchopit dějiny jihočeské Křemže v průběhu 20. století komplexním způsobem.

V chronologickém přehledu se autor věnuje proměnám Křemže, kdy sleduje jednotlivé klíčové úseky vymezené první světovou válkou na jedné straně a rokem 1989 a devadesátými léty na druhé straně. Oproti dřívějšímu konceptu sice ustupuje od chronologického řazení událostí a volí tematické, nicméně výsledkem kvalifikační práce stále zůstává popis událostí řazených spíše selektivním výběrem zajímavostí dostupných pramenů než s ohledem na jejich politický, hospodářský, sociální či náboženský význam.

Některé podkapitoly jsou navíc při líčení událostí 20. století redundantní, např. rozsáhlá 3.3 Každodennost v 18. a na počátku 19. století, 4.7 Vliv počasí za první republiky, 6.6 Tragédie, jiné naopak absentující, např. Křemže na prahu 20. století, resp. v desetiletích před první světovou válkou. Postrádám nicméně rovněž zobecňující pasáže vývoje obce, komparace s jinými obcemi v okolí či odkazy na republikový kontext, který mohl tento vývoj potvrdit či nikoliv.

Kvalifikační text vychází jak z pramenů nevydaných, jako byly kroniky a pamětní knihy obce, tak několika vydaných, které autor dále doplňuje o dobový tisk celostátní i regionální povahy.

Prostudovaná literatura je poměrně obsáhlá. Původně pořázené rozhovory s pamětníky byly navýšeny o další dva, nicméně ani tak nebyla jejich zjištění v diplomové práci dostatečně vytěžena.

Autor diplomové práce se pokouší zasadit proměny malé obce do tehdejšího společensko-politického kontextu a vytvořit plastický příběh svého rodného městyse Křemže. K tomuto cíli jej mají vést metody mikrohistorie a orální historie, které autor spíše teoreticky popisuje než aktivně využívá. Jak jsem již v minulém posudku konstatoval, zbytečně předimenzovaný úvod bere autorovi dech, který mu následně v dalších kapitolách chybí. Událost první světové války, již otevíráme dějiny 20. století, reflektuje autor teprve na s. 37 (!).

Musím vyjádřit lítost, že množství pramenů a literatury, které autor prostudoval, nedokázal hierarchizovat a systematizovat, zobecnit a domyslet, ale předložil je čtenáři *navršené* bez solidnějšího kritického komentáře, interpretace a shrnutí. Práce se tak místo syntézy stala popisem všeho, co se v daném období v obci odehrálo, aniž by autor čtenáři sdělil, co je podstatné a objevené zjištění a co naopak marginální a nevýznamné. Vlastní příběh Křemže ve 20. století tak zůstal vcelku nepřehledným sledem informací, který působí značně popisně.

Stylisticky ani gramaticky není práce na velké úrovni. Nejednotný je rovněž bibliografický zápis i poznámkový aparát, který mohl autor využít k jiným funkcím než k pouhému odkazování na literaturu. S ohledem na výše uvedené ji nicméně navrhuji doporučit k obhajobě a hodnotit stupněm *dobře*.

České Budějovice, dne 6. ledna 2022

doc. PhDr. Marek Šmíd, Ph.D.